

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ad annum Christi 1563

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1771

VD18 90118618

§. 38. Ferrerii Oratoris querelæ contra Synodum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-66653](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-66653)

„fliana Respublica auxilium experietur, Sæcul. XVI.
 „& Majestati vestræ satis fiet; non er- A.C. 1563.
 „go Majestas vestra ejusmodi nugis au-
 „res præbeat, sed certa sit, quod hu-
 „millimi vestri subditi, ac servi, qui nunc
 „præsentés sunt, nunquam quicquam
 „statui sint concessuri, de quo non illico,
 „ac fideliter Majestas vestra certior
 „reddetur.

§. XXXVIII.

*Ferrerii Oratoris quærelæ contra
 Synodum.*

Die vigesima secunda Septembris pau-
 cis post Lotharingii Cardinalis
 diceffum diebus Ferrerius Orator ob-
 tenta colloquii venia præsentibus Sy-
 nodi Patribus hæc exponere non dubi-
 tabat: „Centum quinquaginta anni
 „sunt, & amplius, ex quo Reges chri-
 „stianissimi petierunt a Pontificibus Ro-
 „manis Ecclesiasticæ disciplinæ jam
 „tum labantis restitutionem, eamque
 „ob caussam tantum, miserunt Orato-
 „res ad Synodum Constantiensem, Ba-
 „sileensem, Lateranensem, Tridentinam
 „primam, & hanc secundam, in qui-
 „bus, quæ fuerunt eorum petitiones,
 „scripsit

(*) Concilium sub Julio III. subdole re-
 stitit, eoquod Galli eidem restiterint.

Sæcul. XVI.
A.C. 1563.

„scripsit in primis Doctissimus Theolo-
„gus Joannes Gerson Regis Christia-
„nissimi Orator in Concilio Constan-
„tienti, & deinde testantur eruditissimi
„Petri Danesii Antistitis Vaurensis, O-
„ratorisque in prima Synodo Tridenti-
„na, & in hac secunda clarissimi, & e-
„loquentissimi Oratoris Collegæ nostri,
„qui hic est, Guidonis Fabri, Illustrissi-
„mique Principis, & Reverendissimi
„Cardinalis Lotharingii Orationes, ni-
„hil enim in illis actum est, quam de
„emendandis Ministrorum Ecclesiasti-
„corum moribus: nihilominus adhuc
„nobis jejunandum, & plorandum est,
„non per septuaginta annos, ut olim
„Judæis, sed continuis ducentis, & uti-
„nam, non trecentis, & amplius annis.

Zach. cap. 7.
v. 3. & 5.

„At inquit: abunde nobis satisfac-
„tum est quatuor Sessionibus, per tot
„Canones, decreta, & anathemata:
„verum si aliud pro alio solve-
„re invito creditori est satisfacere, fa-
„temur satisfactum: sin minus, credi-
„tores adhuc sumus, quos nunquam a-
„nathemata, aut dogmata, vel doctri-
„næ Catholicæ definitionem postulasse
„sciunt manes Illustrissimorum Legato-
„rum, quorum memoria sit in perpetua
„benedictione Mantuani, & Seripandi,
„vosque ipsi scitis, qui adhuc super-
„stitēs estis, Illustrissimi, Osi, & Simo-
„netta,

Sæcul. XVI.
A. C. 1563.

„netta, quibus septuagies septies hoc
 „ipsum prædiximus: insuper etiam nec
 „vos ignoratis illustres Cæsareæ Majesta-
 „tis Oratores, quibus toties Regis nostri
 „mandata obtulimus, nec vos nescitis
 „Præsules, Itali, & Hispani, quibuscum
 „sæpius Lanfacus in bonum, ac Dei glo-
 „riam zelo animatus desuper contu-
 „lit. Attamen rursus dicunt, haben-
 „dam fuisse rationem eorum, qui dog-
 „mata, Canones, certamque doctrinæ
 „catholicæ definitionem petierunt.
 „Hæc certe illis concedimus, si modo
 „etiam nobis concesserint, in judicio fa-
 „milæ Erciscundæ semper habitam
 „fuisse rationem, in primis Filii primo-
 „geniti, hoc est, Regis Christianissimi,
 „quem pro primogenito agnovit Ec-
 „clesia Romana ante octingentos an-
 „nos. Postremo ajunt, hoc magno, &
 „singenti reformationis libello superiori
 „mense proposito, de quo nunc vos
 „sententiam dicitis, omnia contineri,
 „quæ ad disciplinam Ecclesiasticam re-
 „stituendam necessaria esse videntur:
 „ast audite Patres Sanctissimi, nam
 „hic est status orationis nostræ: vidi-
 „mus libellum illum parvis additis,
 „& brevibus nostris animadversionibus,
 „quas jam diu dedimus, ac, quæ de il-
 „lo esset nostra sententia, significavi-
 „mus: ne vero videremur in re tanti mo-
 „men-

„men-

Spec. XVI.
A. C. 1563.

„menti iudicio nostro nimium tribuere,
„misimus illum ad Regem nostrum expe-
„ditissimum: porro is consultis Principi-
„bus, & Regni Proceribus, secretioris-
„que consilii viris prudentissimis, & e-
„ruditissimis nobis rescripsit, sibi qui-
„dem gratissimum fuisse, quod omnes
„animum applicueritis ad negotium re-
„formationis adeo exoptatæ, & exspe-
„ctatæ in toto orbe Christiano: verum
„pauca in eo libello reperiri patebat,
„quibus catholici homines in officio
„contineri, adversarii conciliari, & in-
„firmi, aut dubii confirmari posse vi-
„derentur: insuper pauca etiam in eo
„esse dicebantur, quæ sacris literis, at-
„que antiquæ Patrum disciplinæ re-
„sponderent, multa vero, quæ adver-
„sarentur. „

„Hoc sane non erat illud Isaïæ Pro-
„phetæ medicamen, quo Christianæ
„Reipublicæ vulnera sanarentur, sed
„potius remedium, quo auferetur
„malum, quale erat illa Ezechielis li-
„tura, quæ duntaxat malum contegit:
„porro ea, quæ de Principibus in dicta
„caussa excommunicandis, & anathe-
„matizandis adjiciebantur, sunt sine
„ullo veteris, & Catholicæ Ecclesiæ
„exemplo, atque hujusmodi, ut ea-
„dem in tanto propter Religionem per
„universum orbem diffidio, & discor-
„dia,

Sæcul. XVI.
A. C. 1563.

dia, amplissima quasi fenestra ad de-
 fectionem, & rebellionem seditiosis
 hominibus, quorum hodie magna est
 copia, aperta videantur: denique to-
 tum illud caput de Principum refor-
 matione, ad nihil aliud tendit, quam
 ut antiquissima Ecclesiæ Gallicanæ li-
 bertas convellatur, & Regum Christia-
 norum auctoritas, & Majestas minua-
 tur: Reges enim Christianissimi, qui
 semper in fide, & obsequio sanctæ Ro-
 manæ Ecclesiæ, maximique Pontificis
 permanserunt, multa de rebus sacris,
 & religiosis juxta Constantini Magni,
 Theodosii, Justiniani, aliorumque Chri-
 stianissimorum Imperatorum exempla
 constituerunt, nam leges Ecclesiasti-
 cas tulerunt, quæ antiquis Pontifici-
 bus Romanis non solum non displicue-
 runt, sed etiam plures illorum inter
 sua decreta retulerunt, & præcipue
 Auctores Carolum Magnum, & Ludo-
 vicum, necnon Reges Christianissimos
 Divorum nomine dignos censuerunt:
 Antistites autem Galliæ, & totus Ordo
 Ecclesiasticus ex illarum legum præ-
 scripto pie, & Christiane Ecclesiam
 Gallicanam multos annos rexerant, &
 gubernaverant, idque non tantum post
 pragmaticæ sanctionis, aut concordato-
 rum, prout quidam falso existimant,
 tempora, sed octuoginta annos, &
 am-

Sæcul. XVI. A.C. 1563. „amplius ante editum librum decreta-
 „lium: hæc deinde leges succedenti-
 „bus, & in earum locum substitutis De-
 „cretalibus partim antiquatæ sunt, &
 „partim magno Ecclesiæ Gallicanæ stu-
 „dio, edictis Philippi Pulchri, & Va-
 „lesii, Caroli V. VI. VII. & aliorum
 „Christianissimorum Regum approbatæ,
 „& defensæ: nunc quoque Rex noster
 „Carolus, cujus nominis Regibus sin-
 „gulari Dei providentia religio Christia-
 „na semper præcipuæ curæ fuit, jam
 „major factus vehementer optat, ut le-
 „ges, libertatesque Ecclesiæ Gallicanæ,
 „quas proximis temporibus ambitioso-
 „rum quorundam hominum importu-
 „nitas immutavit, posteris factæ, &
 „tectæ relinquuntur, nam nihil conti-
 „nent, quod repugnet, imo omnino
 „consentiunt cum dogmatibus Eccle-
 „siæ Catholicæ, antiquis Pontificum,
 „& Conciliorum Decretis., Tandem
 „post nonnulla, quibus Episcopos de sa-
 „crarum literarum imperitia perstrinxit,
 „carpsit quoque Pontifices ob collationem
 „Sacerdotiorum, & sic prosequatur.

„Hæ leges non modo Episcopis
 „præcipiunt, ut in suis Diocæsibus per
 „novem anni menses præsentibus adint,
 „aut duntaxat festis diebus, prout so-
 „nat nuperæ Sessionis decretum, ad
 „populum dicant, sed etiam toto anno
 „refi-

refideant, & singulis diebus in Ad-Sæcul. XVI
 ventu, jejunio verno, & diebus Do- A.C.1563.
 minicis Dei verbum annuntient, nec
 eadem leges illis prohibebant sobrie,
 & pie vivere, ac distribuere, seu po-
 tius bona, quorum usum, non autem
 usumfructum habent, pauperibus re-
 stituere, qui veri illorum sunt Domini.,

Postea Ferrerius cetera Concilii de-
 creta cum eadem propudiosa ironia su-
 gillabat: demum vero ita suam sermo-
 nem continuabat. „Franciæ Reges,
 ac Gallicanæ Ecclesiæ leges semper
 prohibebant pensiones, necnon resigna-
 tiones in favorem, aut cum regressu
 factas, beneficiorum pluralitatem,
 Annatas, & præventiones. (*) Insu-
 per si quis de possessione rerum spiri-
 tualium coram aliis, quam Regis ju-
 dicibus, de proprietate autem, vel
 quacunque civili, aut criminali causa
 coram aliis, quam Ecclesiasticis Ordini-
 nariis, vel viris a summo Pontifice in Gal-
 lia delegatis velit litigare, aut interpone-
 re antiquissimam, quam *ab abusu* vocant,
 „appel-

(*) Raynaldus ad hunc annum num. 170.
 hæc verba referens ait: *Ferrerius investus est
 in decreta Concilii pro tuenda immunitate Eccle-
 siastica edita, finxitque Gallos Reges bona Ec-
 clesiastica jure rapere posse.*

Sæc. XVI.
A.C. 1563.

"appellationem, cuius in istis capitibus
 "mentio fit, cuique tantum in Gallia
 "locus est, & quo remedio Galli soliti
 "sunt non eludere summorum Pontifi-
 "cum decreta, quibus semper & hono-
 "rem, quem debent, prælitere, sed
 "agere contra illorum mentem, si hæc
 "Regis Constitutiones, & Ecclesiæ Gal-
 "licanæ libertatem violat, dum obrep-
 "titivæ, & subreptivæ literæ impetran-
 "tur, quibus impeditur, quo minus Re-
 "gibus Christianissimis omnes fere Gal-
 "liæ Ecclesias fundantibus, & patronis,
 "qui primum Gallorum, deinde totius
 "Galliæ Reges, & Domini sunt, om-
 "nia Gallici regni bona, & redditus e-
 "ciam Ecclesiastici, in tante, & urgente
 "Reipublicæ necessitate, qua nulla ma-
 "jor necessitas, aut paupertas excogi-
 "tari potest, subsidio esse possint, ii ergo
 "sciant, quod ipsis antiquissimæ Regum
 "Christianorum leges, libertasque Ec-
 "clesiæ Gallicanæ impedimento fuerint:
 "Ceterum admodum mira Regi meo
 "duo videntur: quorum primum est,
 "quod Patres, magna potestate in di-
 "vino Ministerio insignes, ac unice ad
 "restaurandam Ecclesiæ disciplinam
 "congregati, præsumperint corrigere
 "eos, dum tamen iisdem obedientiam
 "præstare, & pro iis suas preces offerre
 "tenentur, etsi sint Principes aulici,
 ac

"ac dyfcoli. (*) Insuper nec minus mi-
 "ratur, quo jure anathema pronuntiari
 "valeat in Reges, & Principes nondum
 "admonitos, qui a Deo instituti
 "sunt: cum tamen hæc admonitio apud
 "infimæ plebis hominem, qui in quo-
 "dam horrendo scelere contumax per-
 "fistit, præmitti soleat. Non audebat
 "sanctus Michael maledicere diabolo,
 "nec Michæas, & Daniel tribus impiis
 "Regibus, & tamen Patres cunctas
 "suas maledictiones in Reges, & Prin-
 "cipes effundunt, & quod adhuc longe
 "pejus est, in ipsum etiam Regem Chri-
 "stianissimum, qui Majorum suorum le-
 "ges, & Ecclesiæ Gallicanæ libertates
 "tueri desiderat.

K k 2

„Ita-

Sæc. XVI.
 A.C. 1563.

(*) Raynaldus l. c. hujus Declamatoris
 verba ita refert: prorupit Ferrerius in viru-
 lenta verba, quibus eversam voluit Ecclesiæ au-
 thoritatem, ut anathema Regibus decreta Con-
 cilio violaturis intentare non posset, contendit-
 que, quantacunque patrarent mala, illis paren-
 dum ab Ecclesiasticis, quibus tantum imperatum
 esset pro illis orare, non in eos animadvertere,
 quasi idem esset status Ecclesiæ sub Regibus
 Christianis, quos filios habet, non Dominos,
 quosque in capeffendo Regno legibus obstringit,
 ac sub Ethnicis Cæsaribus, quos non filios ob-
 sequentes, sed adversantes Tyrannos passa est.

Sæcul. XVI.

A. C. 1563.

„Itaque, prosequeretur Legatus,
 „nomine Regis Domini mei vos rogo,
 „ut nihil contra leges decernere veli-
 „tis: si vero id attentaveritis, declaro,
 „quod ego, & socius meus, necnon om-
 „nes ceteri Galli iussi simus, vestris
 „decretis obluſtari, imo jam nunc nos
 „eisdem opponimus: si vero, quin
 „Principes corrigere audeatis, serio e-
 „mendationi, quam totus orbis a vo-
 „bis exoptat, incumbere volueritis, Rex
 „pro hoc consilio opem præstare desi-
 „derat.,

Hucusque Ferrerius perinde, ac si
 Regis nomine peroraret, hæc effutie-
 bat, postea vero Cœlum, terramque
 obtestabatur, Synodumque rogabat, ut
 perpendere velit, an non hujus Regis
 petitio æquitati consonet, necnon ea,
 quæ in Francia usitantur, ab universo
 orbe statuatur: „An non, loque-
 „batur ille, in præſenti rerum vicissi-
 „tudine vestrarum partium est, ut
 „non modo Ecclesiæ, & Franciæ ratio-
 „nem habeatis, sed attendatis e-
 „tiam ad propriam vestram existimatio-
 „nem, & vestros redditus, qui confer-
 „vari nequeunt per alia media, quam
 „per ea, quibus fuerunt acquisiti: ita-
 „que in tanta rerum perturbatione sa-
 „niora perpendantur, non autem, dum
 „Christus appropinquat, exclametur:
 „Si

Sæcul. XVI.
A.C. 1562.

„Si ejicis nos hinc, mitte nos in gregem
 „porcorum: porro ut Ecclesiæ pristinum
 „splendorem suum reddere, atque di-
 „spicias oves ad ovile reducere, &
 „Principes reformare possitis, imite-
 „mini Ezechiam, qui non detestandum
 „Patris sui, nec impiorum præceden-
 „tium trium Regum exemplum secu-
 „tus, usque ad Majores suos ascendit,
 „ut inter illos reperiret quosdam per-
 „fectos, qui vitæ suæ norma atque
 „exemplum esse possent: itaque nec
 „vos amplius novissimorum Prædecef-
 „sorum vestrorum, quamvis illi fuerint
 „Viri doctissimi, actionibus insistere de-
 „betis, sed potius ascendere usque ad
 „Ambrosium, Augustinum, Chrystos-
 „tum & cunctos illius temporis Epi-
 „scopos Catholicos, quibus idem fuit
 „olim negotium cum Donatistis: porro
 „hi licet plures numero, non tamen
 „armis, aut bellis, ad quæ suos Prin-
 „cipes provocassent, vicerunt, sed ora-
 „tionibus, bonæ vitæ exemplo, &
 „assidua, puraque verbi Dei prædica-
 „tione triumpharunt: sic boni etiam
 „illii Patres, cum se Augustinos, Am-
 „brosios, & Chrystomos efformarunt,
 „hæresibus Ecclesias purgarunt, &
 „Principes in Theodosios, Honorios,
 „Arcadios, Valentinianos, & Gratia-
 „nos commutarunt, idque vos factu-

Kk 3

„ros

Sæcul. XVI. „ros illorum exemplo speramus, atque
 A.C. 1563. „ut brevi faciatis, oramus Deum Om-
 „nipotentem, Patrem Domini nostri Jesu
 „Christi. „ (*)

§. XXXIX.

(*) De hac oratione Raynaldus hæc ha-
 bet: „Cum ista Præsidis Ferrerii oratio ex-
 „pensa fuisset, atque excussa, illam pravo
 „animo acerbe, ac mendaciter in Ecclesiæ con-
 „temptum fuisse compositam, observatum est,
 „atque animadversiones editæ ea de re fuerunt
 „in singulas ejus sententias, ac periodos, at-
 „que inter alia dicebatur, non decuisse virum
 „Catholicum, ut quereretur, fidem Catholicam
 „in vitis Gallis promulgatam fuisse, hæresesque
 „condemnatas, male effutiisse, disciplinam Ec-
 „clesiæ Decretis Concilii non sancitam, male
 iis intercessisse. *Præterea si ad hoc, inquit*
debita est Sancta Synodus, ut ad Ecclesiæ re-
formationem leges condant, certe etiam illorum
debitum erit illis parere, non autem intercedere,
aut reclamare. Male asseruisse, Galliæ Reges
 „de rebus sacris, deque Religione constituere
 „posse, spiritualemque potestatem Magistratui
 „civili concessisse. *Hanc potestatem inquit,*
non agnovit Constantinus, cui cum in Concilio
Nicano Episcopi libellos obtulissent, respondit:
Deus vos constituit Sacerdotes, Et potestatem
dedit de nobis quoque judicandi, judicari autem
 ab hominibus non potestis. His præmissis Ray-
 „naldus